

Πολίτες ζωγράφοι -Γεύσω Παπαδάκη (Απόσπασμα)

Υπό Γέροντος Χαλκηδόνος, Αθανασίου Παπά

Η Γ. Παπαδάκη είναι μια από τις πιο σημαντικές Πολίτισσες ζωγράφους που ζει στην Αθήνα. Το έργο της Γεύσως είναι πλούσιο αριθμητικά και ιδιόρρυθμο. Αποτελείται από ποικίλες ενότητες που διαφέρουν μεταξύ τους εικονογραφικά, συνθετικά, μορφολογικά, χρωματικά και εικονολογικά. Προέρχονται από ποικίλους χρόνους και έχουν ασφαλώς ένα ιδιαίτερο σκεπτικό και φιλοσοφικό υπόβαθρο, καταγράφοντας τα ερεθίσματα και τις ψυχικές δονήσεις της καλλιτέχνιδος. Και αυτές τεκμαίρουν την ανανεωσιμότητα της, πράγμα λίαν σημαντικό. Ιδού μερικές: «Μεταμορφώσεις», «Μοναχικά δέντρα», «Επί ξύλου», «παρουσίες», «Passages», «Υπαινικτικές ζωγραφίες», «Οικολογικά» κ.α.

Και το υπόβαθρο αυτό καταφαίνεται από τους υπότιτλους των έργων, οι οποίοι διακρίνονται από εκείνους που σηματοδοτούν τα εικονιζόμενα και άλλους, τους περισσότερους, πούναι συμβολικοί ή αλληγορικοί, τόσο στα παραστατικά όσον και στα αφηρημένα.

Είναι ένα έργο σοβαρό, με αξιώσεις, θάλεγε κανείς ταραχώδες, ανησυχητικό, νευρώδες εν πολλοίς, «σειсмоγραφικό» και φανταστικό. Ως εκ τούτου δε, αποβαίνει «προκλητικό» και προβληματίζει. Είναι «αφαιρετικό-παραστατικό». Στο οποίο τα παριστάμενα αγωνίζονται, ώστε τα ρεαλιστικά στοιχεία να εμπλέκονται κάπως μέσα στη δίνη της αφαιρετικότητας υλομορφικά, σχεδιαστικά και χρωματικά και να «μεταμορφώνονται ιεροτύπως»

Είναι ένα έργο σκληρό-όπως και η μορφή της-. χθόνιο, μυστηριώδες, «αποκαλυπτικό», και όχι σπάνια αυτό τούτο «δαιμονικό» και εγκόσμια-απόκοσμο, ως εκ τούτου δε ελκυστικό και εικονογραφικά δυσερμήνευτο και πολυανάνγνωστο. Ας μη ξεχνάμε ότι «υπάρχουν τόσοι δρόμοι προ το έργο της τέχνης, όσοι και τα άτομα που το ζουν». (G. Jedlicka).

Όμως, ο ερμηνευτής πρέπει να προσέχει αν και κατά πόσον μπορεί να προσεγγίσει τον δημιουργό, αν δεν θέλει να φτιάξει ένα δικό του «κατασκευάσμα».

Έχει όμως μέσα του και συνθέσεις με καπέλλα, λουλούδια, φρούτα-ιδίως ρόδια- κ.ά. αξεσουαρ, που «γλυκαίνουν» την ατμόσφαιρα με την παρουσία και τον ονειρικό τους χαρακτήρα.

Συνθετικά, συναντάμε νεαρά πορτραίτα «φυλακισμένα» μέσα σε «παλιόξυλα», σαν μια σύζευξη του ανθρώπου με τη νεκρή μεν, αλλά και την αιχμηρή δομή και σκληρότητα της έστω και αποσυντιθέμενης φύσης ή ενθυμηση του Memento mori, ειδωλόμορφες σιλουέτες μέσα σε σχετική νηνεμία, εφιαλτικές με κάποια «δρέπανα» από πάνω τους και δυσοίωνα μάλλον κυοφορούσες μηνύματα, που ανακαλούν κάπως τον E. Munch, και στις οποίες ενίοτε εμφανίζεται η διαπλοκή του εγώ και του συ, υπό την υποκειμενική θάλεγε κανείς «ερωτική» παράμετρο. Όμως συχνά έχει εξωστρακισθεί ο άνθρωπος και έτσι προβάλλει σε τοπία σεληνιακά η παγερή μοναξιά και ερημιά του σύγχρονου κόσμου, απότοκος ποικίλων μοτίβων, όπως στα «βιώντα και κρίζοντα» αλλά και γοητευτικά «ανθρωπο-δεντά» της (arbes parlantes), που στροβιλίζουν σαν τυφώνες μέσα στις τρομακτικές θύελλες.

Σχεδιαστικά, παρά τα φίνα σκίτσα της, ελλείπουν σχεδόν τα περιγράμματα, αφού η Γεύσω σχεδιάζει με το χρώμα και μάλλον δισδιάστατα, αοφεύγοντας δωρικά τις λεπτομέρειες. Σε άλλους συνθέσεις προβάλλουν ποικίλου πάχους και χρώματος γραμμές γεωμετρικού χαρακτήρα, που σχηματίζουν μερικές φορές κυβιστικά και χαίνοντα, σαν τα σπίτια του Καγιάκιού, μορφώματα, ενίοτε αποσπασματικά.

Η παλέτα της είναι πλούσια, παστώδης και φλογισμένη: κόκκινα, ροζ, πορτοκαλιά, καφέ, μπλε, τουρκουάζ, πράσινα, κίτρινα, μαύρα, γκρίζα, λευκά, κ.ά., συχνά «μπερδεμένα κηλιδογραφικά», ή και ατόφια, με έντονα πάντως χρωματικές και φωτιστικές αντιθέσεις, που σπινθηρίζουν σαν το χυτοσίδηρο και «συνηλεκτρίζουν» την ατμόσφαιρα. Δεν λείπουν όμως και οι διακριτικοί και ασκητικοί χρωματισμοί.

Ανάλογη είναι και η μικτή τεχνική της από άποψη υλικών (όπως του κολάζ), εργασιών και μεθόδου. Δουλεύει με τη σπάτουλα, το ινέλο κ.ά. αναγλυφικά με ταχύτητα και ελευθερία, ανιασμένη από το «όραμα». Έχει μια κάπως «πουαντιγιστική» δομή με χαράγματα, «τσουγκρανιές» και «χρωματοδάκρυα» σύμβολα ίσως του πόνου του Γένους και της εποχής μας.

Χτυπά ανελέητα και τρόπον τινά «ηδονικά» τον καμβά, για να ξεχύσει τα σωθικά της, πλάθοντας έναν κόσμο με αμφίσημη ελπίδα. Γι' αυτό και ακολουθεί τον αντικειμενικό και αφηρημένο εξπρεσιονισμό.